

LA BELUGA

Bulletin du Club Occitan de Noisy Le Grand - Marne La Vallée

Association n°W932003580 régie par la loi de 1901 - Siret n°79037061300016
30, Rue du Clos - 93 160 Noisy-Le-Grand - Tel : **06 75 80 56 17** cluboc.noisy@gmail.com

Directeur de la publication et rédaction : Patrice ROQUES

Mise en page : Evelyne Lagriffoul

Novembre - Decembre de 2020

Bulletin N° 105

Editorial

Diversitat e actualitat

Pendent l'annada que s'acabarà lèu, la coèision de la societat francesa es estat mai d'un còp amenaçada, e mai que dins d'autres païses. A las fracturas mesas al lum per las manifestacions dels gilets jaunes dins un passat recent s'ajustèron la butada novèla del terrorisme islamista e la pandemia de la Covid. Mas una "union sacrada" coma la de 2015 es pas pus pensabla uèi. Reaccions individualistas fàcia a la crisi economica, pojada del "cadun per se - o per sa capèla", e complotisme enganiu fan créisser pertot la menaça de desunion.

En mai d'aquò arribèt la limitacion drastica de comunicacions impausada per la distanciacion sociala necessària e los confinaments. Ambe per consequéncia l'escantiment de las activitats esportivas, festivas, culturalas que recampavan d'abituda las gents dins moments de comunion.

Lo movement associatiu es tocat particularament, sa rason d'èstre essent la mesa en relacion e en proximitat de personas vengudas d'horizonts diversès. Ambe, per subrepès, la tampadura dels lòcs d'amassadas e la limitacion del nombre de participants. Las associacions tiran a la traïna.

Aquò's de plànher, tant mai que las associacions culturalas (occitanas compresas per segur) rejonhon las de l'economia sociala per luchar, dins la riquesa de lor diversitat, contra replegament e desunion. Mas cal que tengan còp. Per manténer los ligams entre sòci.a.s, pòdon recòrre a tota mena de mejans novèls de comunicacion : rets socialas, visio-conferéncias, amassadas e espectacles "virtuals"... L'union se fa aital dins lo respècte de las opinions e cultura de cadun.a.

Unitat, solidaritat, diversitat... una rima d'actualitat.

Patrici Roques (*dialècte lengadocian*)

Vocabulari : acabar = finir - al lum = en lumière
ajustar = ajouter - la butada = la poussée
la pojada = la montée - enganiu = insidieux

Vocabulari, seguida : uèi = aujourd'hui - l'escantiment = l'extinction - recampar = regrouper - vengut = venu per subrepès = par-dessus le marché
la tampadura = la fermeture - l'amassada = la réunion
tirar a la traïna = être à la peine - de plànher = dommage
tant mai que = d'autant plus que - luchar = lutar = lutter
lo ligam = le lien - un.a sòci.a = un.e membre
un mejan = un moyen, un média - una ret = un réseau

*****

AGENDA del Club occitan

Las amassadas se fan *dos dijòus per mes*
de **19 oras fins a 22 oras.**

sala George Sand, alèia George Sand,
93160 NOISY-LE-GRAND

RER linha A 4 direccion Marne-la-Vallée
a 200 mètres de l'estacion RER "NOISY-Champs"

(*cap d'activitat* a la MPT del Champy
pendent las vacances escolaras de l'Iscla-de-França
e *los confinaments*)

Vocabulari : l'amassada = l'assemblée - dijòus = jeudi
un mes = un mois - cap de = pas de

*****

Somari : p.1 : Editorial – Agenda
p.2 : Claudi Assemat : 2 *messatges*
p.3-4 : Joan Massip : *Lo ramèl de las trèvas*
p.4-5-6 : M. Bellegarde : *L'òme que volguèt embarrar lo vent*
p.6 : Concors de novèlas del Lector del Val
p.7 : Lectura : Paulina Kamakine, *Paraulas de hemnas*
Del costat de las associacions amigas - Quauques cors
dins la Talvera parisena
p.8 : Gui Matieu : *Novè dei recòrdas*
p.9 : Antologia permanenta : de Leon Còrdas, *Mas mans*
p. 10 : Publicacion de *Mos mila primièrs mots en occitan*
revirats per Nicolas Quint
Bulletin d'Adesion al Club Occitan – Lo Diari
p.11 : Publicitats

*****

MESSATGE N°1

Levatz lo vèl.
Dobrissètz los uèlhs !

Los franceses an aplaudit cada ser davant las fenèstras, las personas (Ajudas-Sonhantas e Agents dels Servicis Ospitalièrs, mai que mai) que trabalhan, notablament, dins los EHPAD (Establiments d'Albèrgament per las Personas Annadidas e Dependentas).

Es a se demandar se sabon ont van aqueles aplaudiments. Laissatz-me vos assabentar. Tiri las informacions d'un EHPAD que coneissi fòrça plan, ont se tròba ma dòna. Dins son Unitat, pas un sol òme. Un desenat de personas entre las que son agents de servici e las que s'afèran als suènhs.

Adonc, lo mond aplaudís per de personas que son totas de nacionalitat francesa - ò cal saupre -, mas que demòran enrasigadas dins un autre país d'origina. Per çò que vesi, venon d'en primièr las que son tiradas dels païses subsaarians e del Magrèb. Venon, en seguida, las europencas (Portugal, Espanha, Romania, Ongria), d'America Latina (Brasil) e d'Asia. Anavi oblidar de vos dire qu'una venia d'una familha del terral e que tenia sa nacionalitat francesa dempuèi de sègles passats !

Anem, es pas lo moment de far de destinga. Simplement soscar - fins a butar al lum de soscadissas politics - mas continuar d'aplaudir aquelas OS de la generositat, aquelas femnas que trabalhan 10 oras per jorn (temps de pausas incluses, urosament !). Cal saupre que lo servici las mobiliza de jorn coma de nuèit, d'unes còps, e que viran sus totes los jorns de la setmana, dissabtes coma dimenges e jorns feriats.

Es pas per dire mas es una plan bona fortuna per la França d'aver tantas personas tiradas de l'immigracion !

Claudi Assemat

*****

MESSATGE N°2

Se far vièlh e trespassar - a l'amagat – del Covid-19 dins un EHPAD

A calgut esperar mai d'un mes abans que l'Estat francés se trache de prene en compte dins sas estadisticas oficialas, e claronadas cada jorn, de las personas defuntadas, atanben, del Covid-19 dins los EHPAD.

E de nos aprene, plan pus tard, qu'èra pas brica un oblit mas, simplement, un simple problèma de logistica informatica.

Dins l'entretèms, l'amplor del nombre dels mòrts fasiá pas l'actualitat e se podia mobilizar l'opinion sus lo tristum del milierat de marins impactats sul Charles de Gaulle.

Claudi Assemat (*dialècte occitan lengadocian*)

Lo 20 de julhet de 2020

*****

Vocabulari :

annadit = âgé
assabentar = informer
saupre = saber = savoir

enrasigar = enraciner
lo terral = le terroir

una destinga = une différence
soscar = réfléchir

a l'amagat = en cachette,
en catimini

se trachar = s'occuper de

pas brica = pas du tout

Joan Massip nos mandèt aquel tèxte, fa un momenton : èra plan avant Totsants... mas ambe aquela pandemia...

Lo ramèl de las trèvas

Nos cal téner un estampèl de sason, que Totsants se sarra.

*“Novembre, novembre,
Mes dels mòrts e del remembre”.*
Aital rimejava la poètesa Calelhon. *

— Va pas encara nos embucar de citacions, per s’encreire ? Vesi ben que i a pas deguns pus per lo comprene e mai lo legir. N’autres, n’avèm un brave confle de sa sciéncia.

— Vertat es que nos ven quèrre al prigond de son còr, cada còp que vòl escriure quicòm en “occitan”, coma ditz.

— Ane, ane. Sètz pas gaire amistoses amb el. Digatz. Qual parla uèi lo patoés entre los vius ?

Ditz que, quand para l’aurelha, ausís encara lo nòstre bon accent, lo fleis o lo relais de la lenga.

— Va que va. La lenga n’autres l’avèm popada de la maire e del paire, dels vesins, gaireben pertot.

— Popada ? Benlèu v’autres, los ainats. Ieu, lo cachaniu, los parents me la parlavan pas. Se la gardavan pas que per elses. Rai ! Aquò m’empachava pas de comprene de qué virava.

— Pertot ? Ieu, me soveni pas que lo regent agèsse de popas d’òc. Èra pas missant, mas lo senhal, nos lo saquèt pasmens e mai d’un còp. E las linhas que me donèt : “Je ne dois pas parler patois” cinquanta còps !

— Urosament, lo Padenon, vos’n sovenètz : lo cosinièr de l’escòla, lo que, quand nos alastràvem, nos netejava la blòda en raspant la fanga amb una cotèla vièlha, e ben, el, nos trasiá lo senhal sul teulat de l’escòla, tant i a que lo mèstre nos daissava suauds una setmanòta, del temps que ne farguèsse un autre !

— Rai d’aquò ! Ara, e mai se parlam pas plan ponchut, sabèm francimandejar coma cal. Ça que lai observam melhor que maites, la concordància dels tempses. Qual francés e mai francimand t’emplegarà lo subjontiu imperfièch ? De mai aquò nos pòt ajudar a encapar las conjugasons de las autras lengas latinas.

— Nòstre Sénher qu’entend pas que lo francés, te donarà un punt de mai e una polida plaça còsta los “Immortels” ja mòrts e al Paradís.

— L’Acadèmia Francesa ! Val mai dire francofòna ! Aquò me fa soscar que los manteneires de la lenga nòstra vòlon manifestar lo dètz d’octòbre contra l’escanament programat de las lengas regionalas.

— E ?

— Sèm pas solets a trevar los èimes de nòstres seguments, enfants, felens e nebodalha. Los aujòls de totes los païses — val mai dire *territòris* en occitan sarrat de uèi — fan parièr per encloscar...

— Qué vòl dire “occitan sarrat” ? Seriós ? Es tan sarrat uèi que l’ausissèm pas pus enluòc o que sembla de francés revirat ! Ane ! Tòca ton ase !

— Si ben, per encloscar als vivents l’idea d’anar pausar o far liurar a l’UNESCO, a l’Elisèu, a Matinhon, a las présidèncias de l’Assemblada Nacionala e del Senat, a l’Acadèmia Francesa, als ministèris de la Cultura e de l’Educacion Nacionala...

Acaba !

— A las permanéncias de totes nòstres elegits, al castèl de Villers-Cotterêts, a las televisions e radiòs publicas.

— Mas qué ?

Vocabulari :

un estampèl = un bavardage
una trèva = un fantôme
trevar = hanter
lo remembre = le souvenir

embucar = gaver
s’encreire = être vaniteux
quèrre = chercher
prigond = profond
quicòm = quelque chose
parar l’aurelha = prêter l’oreille
viu = vivant
lo fleis = le doux, la nuance

popar = téter
lo cachaniu = le dernier-né
lo regent = l’instituteur
la popa = le sein
sacar = jeter
lo senhal = objet d’infamie
punissant l’écolier parlant
"patois"
alastrar = tomber raide
raspar = racler
suaud = tranquille

francimandejar = parler français
ajudar = aider
encapar = comprendre
escanar = étrangler

lo felen = le petit-fils
lo nebot = le neveu
encloscar = mettre en tête
enluòc = enlòc = nulle part

- Un ramèl de quatre vint flors amb un bendèl

“A las Pauras Nòstras Lengas,
Lors bons enfants caputs”.

— Jès, quatre vint ! Mas perqué ?

— Los sapitors dison que de Novèla Caledònia a Antilhas en passant per Euròpa e Reunion, i a gaireben un centenat de lengas desparièiras dins la nòstra polida França.

— I pensas pas ? Costariá una fortuna !

— Si ben, que nos’n dolrem pas gaire. Sols los vius pagan !

— Va melhor, polsi !

— Bogre d’api ! E mai mòrt demòras, pecaire, un roergàs pissaprim.

Ton idea es pasmens timborla, al pus mens esquerrièira ! Creses que o va far ?

Qual sap ? Anem ! Totes nos cal partir. Alòoina se sarra. Alestigam nos a trevar aquela fèsta francesa !

(Occitan lengadocian)

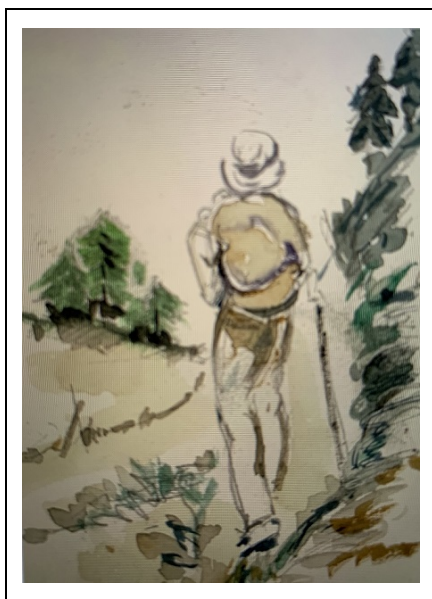
un ramèl = un bouquet
caput = têtü
Jès = Jésus
un sapitor = un savant (péjoratif)
doler = souffrir
api = céleri (ironique)
pissaprim = chiche
timborle = fou
alestigar = préparer
l’aiganafa = l'eau de fleur d'oranger
esquerrièr = bizarre
Alòoina = Halloween
alestir = péparer

escais = surnom

* **Juliana Seguret** nascuda **Fraisse**; escais **Calelhon** (1891 - 1981) escrivana e regenta occitana de Roergue. Participèt a la revista *lo Grellh Roergàs*, escriguèt atanben contes e poèmas. Lo o la que sap d’ont ven aquela citacion, a ganhada una polida fogassa de l’aiganafa !

*****

L'òme que volguèt embarrar lo vent

Un còp èra, i a un fais de temps, un jove boscatièr que viviá a la broa d'un vilatjòt d'Erau endacòm del costat de Faujièras. Èra talament paure que s'èra bastit un ostal amb çò qu'aviá trapat dins los bòsques pròches. De fusta, de brancas, de tèrra, qualques pèiras e... d'amor a bodre que pensava a la Matilda que li fasiá risèta cada còp que la rescontrava. Èra puslèu ufanós de son trabalh que tot lo mond dins lo vilatge èran venguts per l'astrugar.

De jorns passèron. Ara de flors e d'ortalissa creissian en davant de l'ostal e mai aviá bastida una galinièra ont folastrejavan qualques poletons.

embarrar = enfermer
un boscatièr = un bûcheron
la broa = l'orée
endacòm = quelque part
la fusta = le bois pour la construction
a bodre = à profusion
ufanós = fier
astrugar = féliciter
l'ortalissa = le jardinage
una galinièra = un poulailler

Aqueste matin, partiguèt, coma de costum, a punta d'alba, la pigassa sus l'espatla, per trabalhar dins lo bòsc.

Aviá lo còr leugièr, que, n'èra segur, lo temps èra vengut per el d'anar veire lo paire de Matilda.

Sul còp de 10 oras lo cèl se mascarèt de negre, los aucèls se calèron e una fotralassa de ventada se levèt barrejant tot sus son passatge. Tiston, es aital que nòstre boscatièr se sonava, aguèt solament lo temps de s'abrigar dins una cauna que los arbres a l'entorn èran desrabats.

Cal dire qu'a l'epòca i aviá pas qu'un sol vent dins lo Miègjorn ; alara èra fòrça poderós, te bufava coma un centenat o benlèu encara mai.

una pigassa = une hache
se mascarar = se barbouiller
se calar = se taire
una cauna = une grotte
desrabar = arracher
poderós = puissant

Quora, enfin, lo vent n'aguèt un sadol de bufar aital coma un caluc, partiguèt sul puèg e s'endormiguèt sens far mina de res.

Daissava en darrèr d'el un espectacle de malaür. D'en pertot d'arbres, de brancas, de fuèlhas tancavan los camins. Lo silenci ! la desolacion !

L'ostal de Tiston ? Devastat, envolat, pas pus de teulada, de pòrtas ni mai de fenèstras. Envolada la galinièra amb los poletons.

-Malastre ! tot es arroïnat ! bramèt lo paure el, descorat.

Plorèt dusca a la fin de la jornada sens saber de que far. Mas subran una idèa li venguèt.

-Fotut vent ! te vau pas daissar far aital ! Vas veire cossí me soni !

A negra nuèit prenguèt una granda saca e s'encaminèt cap al puèg del vent.

-Vent, brave vent ! vèni aquí ! t'ai portat un present ! guèita dins la saca ! es al fons !

Lo vent, qu'èra curiós coma una vièlha agaça, e, cal dire, pas tròp abelit, dintrèt dins la saca sens se mesfisar.

Sulcòp Tiston cinglèt los correjons de la saca e zo ! la botèt sus l'espatla coma una vulgara saca de farina. Dedins lo vent arpatejava coma un bèl diable mas, res a far, èra embarrat.

Arribat dins la cauna que li servissiá d'abric, lo boscatièr recaptèt la saca jos un molonàs de peiras e s'endormiguèt plan content de son afar.

Lendeman comencèt a tornar bastir son ostal. Tot anèt plan pendent qualques jorns, mas una nuèit foguèt desrevelhat per de bruches de voses. Èran los animals del bòsc e del vilatge que s'èran acampats jol garric grand prèp de son ostal.

Tenián conselh que l'ora èra grèva.

- Es pas possible, pòdi pas pus flairar las mirgas romeguèt lo cat

- Ièu tanpauc respondèt la mandra, i a pas cap d'odors que flotejan, n'ai lo nas tot dolentós !

- E nosautras apondèron las flors, avèm pas pus la visita de las abelhas ! Dison que son tròp lassas de volar.

- Òc ! es verai ! cridèt un corbatàs ajocat sus una branca. Pas lo mendre buf d'aire per i far l'aleta !

- Al vilatge los molins se son arrestats, las granas se poirisson e lèu aurem pas pus res a manjar cacaraquèt lo gal tot roge de la colèra.

Los cans, eles, se contentavan de gemegar.

Tiston escotava e soscava. El tanben patissiá ; la susor sus son visatge pas jamai se secava e la calor li pesava sus l'esquina quand trabalhava dins lo bòsc. Tanben al vilatge las gents se rebalavan per carrièras, assucats, ofegats. Pas un pel d'aire per los refrescar !

Alara Tiston decidiguèt d'anar veire lo vent per li prepausar una pacha.

- Te vau desliurar, li diguèt, a condicion que partiguèsses de ton puèg e que te respandèsses dins tot lo país. Se siás d'acòrdi o farai deman matin.

Tot enfuocat, lo vent prometèt.

Mas Tiston se mesfisava del vent qu'aviá promés lèu fach.

De matin, puslèu que de s'arrestar sul puèg, davalèt cap al sud del país. Aquí dobriguèt la saca mas pas tròp. Un pichòt fial de vent s'escapèt dins la pluèja que començava a tombar. A l'oèst e a l'èst faguèt çò parièr. Al nòrd brandiguèt la saca per que lo vent finiguèsse de sortir. Aquel s'estirèt d'aise e s'envolèt en fiulant a través de la garriga.

sadol = soûl
un caluc = un fou
tancar = boucher, fermer

gueitar = gaitar = regarder
una agaça = une pie
abelit = dégoûrdi
arpatejar = se démener
un correjon = un lacet
recaptar = ranger

s'acampar = se réunir
una mirga = une souris
romegar = ronchonner
la mandra = le renard
apondre = ajouter
s'ajocar = se percher
far l'aleta = planer
lo gal = le coq

se rebalar = se traîner
una pacha = un pacte
enfuocar = exciter

brandir = secouer

Es aital que, dempuèi aqueste jorn, dins Erau, avèm quatre vents :
Lo vent del Nòrd qu'ara se ditz la Tramontana, lo Marin o lo Marinàs que ven del sud e de la mar, lo Grèc de l'èst e lo Cèrc de l'oèst.
N'i a un autre tanben que nos ven visitar d'aquí entre aquí : "lo Sirocco" se sona, mas crèsi qu'aquel s'es perdut de l'autre costat de la Mar Nòstra.
E cric et crac mon conte es acabat.

d'aquí entre aquí = à tout bout de champ

tèxt e dessenh de Monica Bellegarde (*dialecte occitan lengadocian*)
Aqueste conte a rebut lo prètz premièr al Concors dels Amics de Mesclum.

*****

Concors de novèlas del Lector del Val **fins a l'11 de febrèr de 2021**

"Aquel jorn, se n'èra anada vendre los uòus al mercat, coma cada dijòus"

Escrivètz la seguida !...

Las bibliotècas del Lector del Val (associacion de bibliotècas de Lauragués / sud-èst tolosan) organizan lor XXIIIen concors de novèlas (qu'es lo IXen en occitan), dobèrt a totes e a gratis, **fins a l'11 de febrèr de 2021.**

Se pòt participar dins quatre categorias : primàri, segondari, licèus, adults (los tèxtes collectius son permeses se fan partida de l'ensenhament d'una classa tota). Lo tèxte deu necessàriament començar ambe la frasa çai-sus. Lo genre demòra liure : fantastic, policièr, sciéncia-ficcion, istoric, romanèsq, aventura, etc...

Totas las variants de la lenga occitana son planvengudas, a carga pel participant de passar l'incipit dins sa varianta pròpia, en grafia classica. Se pòt tanben participar en francés, a partir de la frasa : "*Ce jour-là, elle était partie vendre ses œufs au marché, comme tous les jeudis.*"

La remesa dels prèmis se debanarà lo 29 de mai de 2021 a la bibliotèca de Montbrun-Lauragués (31), e la remesa dels recuèlhs de novèlas als autors es prevista per la davalada de 2021. Un CD audiò de tèxtes occitans causits per la jurada serà fargat en mai de l'edicion del libre.

Per mai d'entre-senhas o per obténer lo reglament :
info@lecteurduval.org o sus la pagina :
<http://www.lecteurduval.org/310-concours-nouvelles.html>, ont se fa tanben l'inscripcion.

Vocabulari : la seguida = la suite - çai-sus = ci-dessus
liure = libre - planvengut = bienvenu
un prèmi = un prix - la davalada = l'automne
una entre-sencha = un renseignement

Còps de teatre a l'òrt partejat

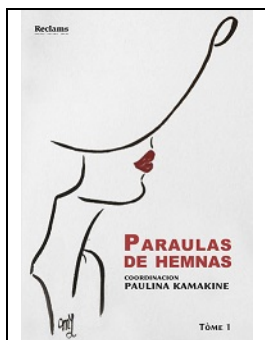
Remembratz-vos... "*Un títol gròs en primièra pagina... Estranhs ortalièrs dins l'òrt partejat !*"
Cinquanta tres tèxtes començant per aquesta frasa son estat recebuts pel concors de 2020. Un quinzenat son estat editats o enregistrats. Jol títol "*Còps de teatre a l'òrt partejat*", lo recuèlh de novèlas e lo CD de tèxtes legits venon d'espelir e son disponibles al prèp de l'associacion pel prètz de 13 €. Contacte : info@lecteurduval.org

Lector du Val - 1 route de Pompertuzat
31450 Deyme - Tél. 05.61.00.51.16
Courriel : biblios@lecteurduval.org
Site : <http://www.lecteurduval.org>
Portail : <http://lecteurduval.opac3d.fr>
Twitter : [@lecteurduval](https://twitter.com/lecteurduval)

*****

Las lecturas de *La Beluga*

Paraulas de hemnas,
libre de Paulina Kamakine
ven de sortir
a las edicions *Reclams*

Paulina Kamakine es una poëtessa jove (31 ans). D'origina bigordana, desira metre en lusor las femnas e la creacion femenina de uèi. Aqueste libre bilingüe occitan-francés (e trilingüe ambe l'italian per la partida Valadas occitanas) presenta poèmas de 36 poëtessas occitanas. Luènh de la nostalgia, desvela l'agach de femnas d'òc sul país, la familha, l'amor, la vida vidanta. Las expressions, los estiles, las sensibilitats que van de la tendresa a la crida a vam de cais, son d'una pluralitat e d'una riquesa extraordinàrias. I poiretz legir poèmas de la talveròla Liliane Zand.

402 paginas. Prètz 18 €
+ 2,20 € pel mandadís.

De comandar
a las edicions *Reclams* :
18 camin de Gasconha
31800 Landorthe
tel. 06 87 80 28 60
reclamseditions@gmail.com

Vocabulari : lusor = lumière - l'agach = l'agait = le regard
la vida vidanta = la vie quotidienne
la crida a vam de cais = le coup de gueule
talveròl = de la Talvera (ici parisienne)
lo mandadís = l'envoi

Paulina Kamakine

*****

Del costat de las associacions amigas

En consequéncia de la situacion sanitària dins la Region Iscla-de-França, e del confinament, totas las associacions de la Talvera parisena an degut arrestar pel moment lors activitats ambe public. Se pòdon contactar a lors adreças electronicas.

*****

Quand i a pas de confinament

Los Cors d'occitan a París – Ciutat **APER'ÒC**

se debanan **cada dimars**, de 19 a 21 oras, a l'Espaci Maurici Solignac, local de la Federacion Nacionala de las Amicalas Avaironesas (FNAA)

44 carrièra Gabriel Lamé 75012 París
m^ò Cour Saint Emilion

Per prene contacte : www.occitanparis.com
maile : lucanni@wanadoo.fr e liliane.zand@sfr.fr

Vocabulari : dimars = mardi

*****

Cors de lenga d'òc a Vauréal :

Passarèla de las Lengas e de las Culturas

Dempuèi 2010, favoriza, dins un èime de fraternitat, la coneissença de las lengas e culturas del monde, las “regionalas” compresas.

Per l'occitan, corses e activitats culturals cada diluns (part vacanças escolaras) de 19 h a 21 h 30.

Contacte : Joan Massip, 25 carrièra Amédée de Caix de Saint Aymour 95490 Vauréal

jeanmassip@hotmail.fr Site : <http://pdlc95.free.fr>
Maile : passerelle95@gmail.com Tel : 06 07 88 57 21

Vocabulari : l'èime = l'esprit
diluns = lundi - part = sauf

*****

Novè dei recòrdas

Un vent frisquet se freta ai velas
E fai virar lo vielh molin.
Tot aqueu blat qu'èra en gavèla,
S'un còp caucat, lo trissa prim.
Nos fai ansin farina bèla,
Coirem lo pan deman matin.
Quand sarà lest, siam pas mesquins,
Vos n'adurrem de canastèlas.

Refranh

*L'ase a de bren,
L'enfant a ren :
Es sus la palha.
Dau tròp qu'avèm
Ne'n donarem
A sei parents.
Ren se degalha.*

La vinha encuèi es despampada
E laissa au ven sei vises fins,
Blanqueja sos la brasinada,
Regretosa de sei rasims.
Dempuèi bèu temps l'an rapugada,
N'an degut faire un pauc de vin
Que lo gusàs beu per camin
Avant la fin de sa jornada.

Refranh

Siam en plen mes deis olivadas,
Dins los aubres tapats d'argent
S'entend totjorn de galejadas
Qu'an ren segur d'intelligent,
Mai nos fan rire una passada
Coma rison lei bravei gents
Que van rintrar sei paniers plens
Avant que nuech sigue tombada

Refranh

*L'ase a de bren,
L'enfant a ren :
Es sus la palha.
Dau tròp qu'avèm
Ne'n donarem
A sei parents.
Ren se degalha.*

Gui Matieu (*occitan provençal*)

Vocabulari : Novè = Nadal, Nadau = Noël
la recòrda = la récolte

fretar = frotter
lo blat = le blé
una gavèla = une gerbe
caucar = battre le blé
trissar = broyer, moudre
lest = prêt
adurre = apporter
una canastèla = une banne, un panier

lo bren = le son (céréales)
degalhar = gaspiller, perdre

despampar = perdre les feuilles
un vise = un sarment
la brasinada = la brûlure de la gelée
rapugar = grapiller
un gus = un gueux, un mendiant

l'olivada = la cueillette des olives
tapar = couvrir
una galejada = une plaisanterie
una passada = un moment

*****

ANTOLOGIA PERMANENTA

Mas mans

Aquí mas mans, mas mans color de tèrra
berçadas del mal temps e del trabalh,
mas mans dobèrtas coma un libre,
quicòm de dur òrre, simple e sencèr
coma ma vida e son rambalh.

Aquí mas mans que se voldrián far doças
per alispar ton pel, fregar ton còs,
mas mans coma un socam torcidas
que sabon res que lo quichar raspós
de l'esteva e mai del bigòs.

Aquí mas mans que se voldrián borgalas,
poder donar lo plaser de las mans,
mas mans voidas e revoltadas,
mans de libertat, frairalas, quichal
despoderat cap a deman.

Aquí mas mans que pasmens donan vida
A tota grana, al pus freule plantum,
mas mans de sabas encantadas.
L'arbre n'èra empeutat qu'a espelit
fruta de luna e de baujum.

Aquí mas mans qu'an escrit lo poèma
e puèi se son nosadas sens pregar,
mas mans dolentas coma un paure
de tròp servir, de tròp luchar, de tròp sarrar
mas son lassas que d'esperar.

Leon Còrdas (1913-1987)
(*dialècte occitan lengadocian*)
Òbra poètica Colleccion Classics occitans
IEO-Edicions 2020

*****

Vocabulari :

berçar = bercar = ébrécher (ici *gercer*)
òrre = horrible
lo rambalh = le tracas

alispar = lisser - fregar = frôler, caresser
torcir = tordre - un socam = une souche
quichar = serrer, étreindre
l'esteva = le mancheron
un bigòs = une houe (à deux dents)

borgal = généreux
voide = vide
un quichal = une pression

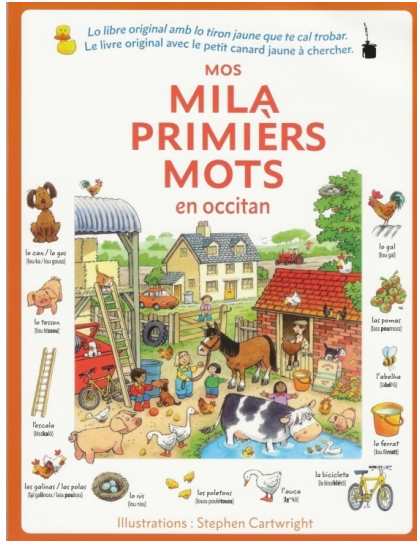
pasmens = pourtant - freule = frêle, fragile
la saba = la sève
empeutar = greffer
espelir = éclore (ici, *produire*)
lo baujum = la folie

nosar = nouer
pregar = prier
dolent = souffrant
esperar = attendre

Mos mila primiers mots en occitan

Amery, Heather , Cartwright, Stephen
Quint, Nicolas

- Editor : Tintenfass
- Lengua : occitan | occitan [lengadocian]
- Parucion : 04/2020

Aqueste libre enclau un escapolon de 1000 mots occitans, illustrats d'un biais plasant e acompanhats de la prononciacion figurada per tal de los poder dire amb l'accent que cal. Aicí una escasença pels mainatges (e mai lors parents) de descobrir lo vocabulari de la lenga d'òc, dins un encastre ludic que lo tiron jaune, mascòta del dessenhair Stephen Cartwright, los espèra amagat dins un recanton de cada pagina dobla.

Se pòt crompar aquesta novèla publicacion talverla en librariás "fisicas" o en linha :

https://www.amazon.fr/Mos-mila-primiers-mots-occitan/dp/3947994346/ref=sr_1_2?mk_fr_FR=C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=nicolas+quint&qid=1594139838&sr=8-2

e mai sul siti de l'editor :

<https://www.verlag-tintenfass.de/>

Vocabulari : enclaire = contenir
un escapolon = un échantillon - l' escasença = l'occasion
l'encastre = le cadre - un tiron = un caneton
amagat = caché

Un còp per trimèstre (a quicòm prèp)
recebètz per la Tela nòstre bulletin **La Beluga**.
Mercès de tot còr per vòstre interès
e vòstras remarças.
Se volètz recebre pas pus nòstre bulletin,
basta nos o dire a l'adreça cluboc.noisy@gmail.com

Vocabulari : a quicòm prèp = à peu près
la Tela = la Toile, Internet - basta = il suffit de

ADESION al Club Occitan per 2020
L'escotisson es de 10€ per una persona e 15€ per un coble.
Cal mandar lo chèc al clavaire : Joan-Maria Bou
20 rue de Conflans - 94220 Charenton-le-Pont
amb
nom : .....
pichon nom : .....
adreça : .....
.....
adreça maile : .....

*****

www.lodiari.com

Desenant **Lo Diari** fonciona tanben segon lo principi d'un abonament numeric e de "contengut/acçès premium" coma d'autres títols de premsa.

- Son prepausadas doás ofèrtas numericas :
- abonament per 15 € per an, de renovar cada an ;
  - abonament per 1,5 € per mes, sens limitacion de temps.

Se pòt totjorn causir la formula "classica" per 25 € per an (edicion papièr + oèb).

Lo n° 58 del **Diari** a per tèma *L'Art del conte*.

contact@lodiari.com

*****

PUBLICITATS

A PARÍS

Per trobar informacions occitanas :

lo site "**Occitans a París**" :
www.occitanparis.com.

*****

La primièra cadena de television occitana

sus la tela cada jorn de 18h30 a 22h30

www.octele.com

30 rue des Gabians 30900 Nîmes

tel : 06 11 35 49 13

te.ve.oc30@gmail.com

www.teveoc.com

*****

Revista **Cascalhs**

de l'associacion *Parlars d'aici*
97 rue du Royal 30410 Meyrannes
Informacions, jòcs e subretot poèmas
e novèlas en lenga nòstra

Abonament per una annada 15 euròs.

Contacte : cani7@orange.fr e tel 04 66 24 19 88

Site : parlars-d-aici.dreamwidth.org

e radiò : radio16 tabò per la lenga

*****

L'Ostal del Libre d'Orlhac (Aurillac)

l'Ostal del Telh (Pôle occitan),
1 rue Jean Moulin 15000 AURILLAC
tel : 04 71 43 33 69 / 07 69 19 93 03

maile : contact@decouvertes-occitanes.fr

<http://www.decouvertes-occitanes.fr>

*****

La Tuta d'òc, librariá de l'IEO 31 per tot trobar
sus la cultura occitana : libres, CD, DVD, accessòris...

La **Tuta** es dubèrta del dimars al dissabte

11h - 14h e 15h - 19h - *Ostal d'Occitània*

11 carrièra Malcosinat - 31000 Tolosa

tel : 05 61 12 30 53 - metrò e parcatge Esquiròl

maile/corric : latutadoc@ieo31.com

Site : www.latutadoc.com

*****

L'espaci occitan de Gap

21 carrièra de l'Imprimariá / rue de l'Imprimerie
05000 GAP, present dempuèi mai de vint ans a Gap,
propausa per la venda per correspondéncia un catalòg
fòrça ric de produches culturals occitans : libres, CD,
DVD, bandièras, etc...

Botiga en linha : www.espaci-occitan.com

info@espaci-occitan.com

Vocabulari : lo produch = le produit
la bandièra = le drapeau

*****

Lo mensual provençal d'informacion bilingüe

Aquò d'Aquí

Abonament per una annada : 27 euròs

Estrangièr : 37 euròs per chèc

de mandar a Pascaline Barthélémy

20 baloard Bonniot - 13012 Marselha

Maile : aguodaqui@laposte.net

Podètz visitar lo site Internet d' Aquò d'Aquí sus :

<http://www.aquodaqui.info>

i trobatz articles de legir, entrevistas d'escotar,
films de veire, e una letra setmaniera
per multiplicar l'informacion e afortir lo debat.

*****

	<p><i>Per l'ivèrn, al pè del fuòc, pensatz de crompar de que legir, escotar e gaitar en occitan !</i></p>	
--	---	--

*****